

Předmluva	11
1 Pěstounská péče v České republice – aktuální situace a trendy	13
Přínosy a rizika novely	17
2 Nábor zájemců o pěstounskou péči, jejich podpora a doprovázení	23
Doprovázení zájemců o pěstounskou péči	26
<i>První kontakt se zájemcem</i>	27
Jak mohou pracovníci podpořit zájemce o pěstounskou péči?	27
Jak mohou organizace podpořit zájemce o pěstounskou péči?	28
3 Proces zprostředkování, prověřování zájemců a jejich přípravy	31
Proces zprostředkování	31
Proces zprostředkování z pohledu žadatelů	32
Posouzení zdravotního stavu žadatelů	33
Psychologické vyšetření žadatelů	34
Příprava zájemců o přijetí dítěte do pěstounské péče	35
<i>PRIDE v systému náhradní rodinné péče v ČR</i>	37
Proces zprostředkování z pohledu dětí	40
Možné problémové situace v procesu zprostředkování a přípravy	41
<i>Do evidence nejsou zařazeny všechny děti</i>	41
<i>Délka procesu zprostředkování je delší, než žadatelé očekávali</i>	42
<i>Žadatelé a/nebo pracovníci nejsou spokojeni s průběhem zprostředkování</i>	43
<i>Žadatelé nejsou zařazeni do evidence osob vhodných stát se pěstounem</i>	44
Párování dětí a žadatelů	44
4 Osobnost pěstouna	47
Proč zkoumat pěstouny?	47
Rodičovské kompetence	49

Sociální integrace a fungování	52
Osobnostní vlastnosti	55
Osobnost pěstounů ve výzkumu	58
<i>Test NEO-FFI</i>	58
<i>Test Škála rodinného prostředí</i>	60
Shrnutí	61
5 Přijetí a adaptace	65
Adaptace dítěte	65
<i>Vztah</i>	66
<i>Společný čas</i>	66
<i>Domácnost</i>	67
<i>Lokalita</i>	67
<i>Širší sociální síť</i>	67
<i>Škola</i>	68
Adaptace pěstounů	69
<i>Oslovování pěstounů</i>	69
Adaptace dalších dětí v rodině	71
Role pracovníka	72
6 Dohody o výkonu pěstounské péče a individuální plánování podpory	73
Zákonná úprava	73
Ukončení dohody o výkonu pěstounské péče	77
Individuální plán ochrany dítěte (IPOD)	78
<i>Problémová místa tvorby IPOD</i>	78
<i>Náměty k postupu vypracování IPOD</i>	79
Plán průběhu výkonu pěstounské péče	80
<i>Aktualizace plánu průběhu výkonu pěstounské péče</i>	80
Vzdělávací plán	80
7 Doprovázení a služby pro pěstounské rodiny	83
Kvalita služeb	85
Klíčový pracovník a jeho role	86
Základní nabídka služeb doprovázení	87
<i>Pomoc při zajištění krátkodobé pomoci při péči o svěřené dítě</i>	88
<i>Poskytnutí pomoci se zajištěním celodenní péče</i>	89
<i>Zprostředkování psychologické, terapeutické nebo jiné odborné pomoci</i>	90
<i>Pomoc při naplňování povinnosti pěstounů zvyšovat si znalosti a dovednosti</i>	90
<i>Pomoc při zajišťování kontaktu dítěte s jeho vlastní rodinou</i>	91
<i>Sledování naplňování dohody o výkonu pěstounské péče</i>	92

8 Sociální zabezpečení v pěstounské péči	95
Sociální zabezpečení ve vztahu k výkonu pěstounské péče	95
Dávky pěstounské péče	97
<i>Príspevek na úhradu potreb dítěte</i>	99
<i>Odměna pěstouna</i>	99
<i>Príspevek při převzetí dítěte</i>	103
<i>Príspevek na zakoupení osobního motorového vozidla</i>	104
<i>Príspevek při ukončení pěstounské péče</i>	104
Peněžitá pomoc v mateřství (PPM)	105
Kdy jsou pěstounovi dávky pěstounské péče přiznány?	106
Kdy zaniká nárok na dávky pěstounské péče	107
Pojištění pěstounů a dětí v jejich péči	108
Má pěstoun možnost získat finanční podporu i z jiných zdrojů?	109
9 Ukončení pěstounské péče zletilostí	111
Ukončení pěstounské péče u mladých lidí s postižením	112
S čím se potýkají mladí lidé po péči	114
<i>Bydlení</i>	115
<i>Zaměstnání</i>	115
<i>Zvládání vlastních financí</i>	116
<i>Vztahy a životní styl</i>	116
Možnosti podpory	117
<i>Příprava mladých lidí před odchodem z péče</i>	117
<i>Podpora mladých lidí po odchodu z péče</i>	118
10 Ukončení pěstounské péče rozhodnutím soudu	121
Faktory ovlivňující úspěšnost péče	123
<i>Věk</i>	124
<i>Životní historie dítěte</i>	124
<i>(Vazebné) chování a emocionální stav dítěte</i>	125
<i>Zvláštní potřeby</i>	125
<i>Vlastní děti v rodině pěstounů</i>	125
<i>Vlastnosti pěstounů a jejich rodičovský styl</i>	126
<i>Podpora pěstounů</i>	126
11 Příbuzenská pěstounská péče	129
Několik postřehů k praxi umístování dětí do péče příbuzných	130
Další možné formy péče příbuzných	130
Výhody a rizika příbuzenské pěstounské péče	133
<i>Výhody a rizika příbuzenské pěstounské péče z pohledu dětí</i>	133
<i>Výhody a rizika z pohledu rodičů</i>	133

<i>Výhody a rizika z pohledu pěstounů</i>	134
<i>Výhody a rizika z pohledu pracovníků</i>	135
Prarodiče a další příbuzní jako pěstouni	136
<i>Prarodiče v roli pěstounů</i>	137
<i>Tety a strýcové v roli pěstounů</i>	139
<i>Sourozenci v roli pěstounů</i>	140
Příprava a adaptace příbuzných pěstounů	142
<i>Možnosti podpory pěstounů v procesu adaptace</i>	143
<i>Příprava a adaptace dítěte na umístění v příbuzenské pěstounské péči</i>	143
Kontakt dítěte s rodiči	144
Obtížné situace v příbuzenské PP	146
<i>Negativní emoce mezi pěstouny a rodiči</i>	146
<i>Otevřenost ke spolupráci</i>	146
<i>Oslovování</i>	146
<i>Vzdělávání příbuzenských pěstounů</i>	147
<i>Společné bydlení pěstounů a rodičů</i>	148
<i>Snaha rodičů o nepřiměřené zásahy do péče</i>	149
<i>Obavy při návratu dítěte</i>	150
<i>Dospívání a výchovné problémy</i>	150
<i>Stárnutí prarodičů</i>	150
12 Pěstounská péče na přechodnou dobu	153
Role pěstouna na přechodnou dobu	155
Děti kojeneckého věku	155
Děti předškolního věku	156
Děti školního věku	157
Dospívající	157
Pěstouni na přechodnou dobu	158
<i>Osobnostní charakteristiky</i>	158
<i>Partnerská situace</i>	159
<i>Další děti v rodině</i>	159
<i>Životní zabezpečení a bydlení</i>	160
Přípravy pěstounů na přechodnou dobu	160
Spolupráce pěstounů a odborníků	161
Komunikace pěstounů o dítěti s širším sociálním okolím	162
Kontakt dítěte v pěstounské péči na přechodnou dobu s rodinou	163
Příprava na příchod dítěte	163
Příprava a proces odchodu dítěte z pěstounské péče na přechodnou dobu	165
<i>Potřeby dětí</i>	165
<i>Potřeby pěstounů</i>	166
Obavy spojené s rozvojem pěstounské péče na přechodnou dobu	166

13 Kontakt dítěte v pěstounské péči s rodinou	169
Proč je dobré, aby dítě mělo kontakt se svými rodiči?	169
Proč je dobré pro rodiče, aby měli kontakt s dětmi?	170
Proč je dobré pro pěstouny, aby děti měly kontakt s rodiči?	170
Právní úprava kontaktu	171
Posouzení vhodnosti kontaktu	171
Formy kontaktu	172
Plánování a příprava kontaktu	174
Dohoda o kontaktech	174
Soukromí dítěte a rodičů při kontaktu	176
Další osoby důležité pro dítě	177
Překážky při kontaktu	178
<i>Překážky na straně rodičů</i>	178
<i>Překážky na straně pěstounů</i>	180
<i>Překážky na straně dítěte</i>	181
Role pracovníka	181
<i>Podpora rodičů dítěte</i>	182
<i>Podpora pěstounů</i>	184
<i>Podpora dítěte</i>	184
14 Bezpečnost a prevence špatné péče	187
Situace v České republice	188
Podezření na špatné zacházení	193
Možné postupy řešení	196
Zneužívané dítě v pěstounské péči	197
<i>Dítě jako stěžovatel</i>	197
<i>Dítě jako účastník procesu</i>	198
<i>Pěstoun jako účastník procesu</i>	198
<i>Pěstoun jako obviněný</i>	198
Možnosti prevence špatného zacházení	199
Plán bezpečné péče	200
<i>Okruhy zohledněné v plánu bezpečné péče</i>	200
15 Děti z minorit v pěstounské péči	207
Umístění u pěstounů stejného etnika	208
Umístění u pěstounů jiného etnika	209
Romské dítě v majoritní pěstounské rodině	212
<i>Nároky na dítě</i>	212
<i>Nároky na pěstouny</i>	213
Role pracovníka	215
Možnosti podpory pěstounů romských dětí	216

16	Dítě se zdravotním znevýhodněním v pěstounské péči	217
	Otevřenost pěstounů vůči zdravotním znevýhodněním	219
	Přijetí dítěte s postižením	220
	Nároky na pěstouny	223
	<i>Kontakt s odborníky</i>	224
	<i>Finanční zabezpečení</i>	224
	<i>Škola</i>	225
	<i>Chování dítěte</i>	225
	<i>Péče o sebe</i>	226
	<i>Zvládání více rolí</i>	226
	<i>Lékařská péče</i>	226
	Možnosti podpory	227
	<i>Dostupnost</i>	227
	<i>Emocionální podpora</i>	228
	<i>Svépomocné skupiny</i>	228
	<i>Praktická podpora a napojení na služby</i>	228
17	Dospívající v pěstounské péči	231
	Přijetí staršího dítěte do péče	231
	<i>Párování starších dětí a pěstounů</i>	233
	<i>Pomoc s adaptací staršímu dítěti</i>	234
	Dospívání v pěstounské péči	236
	<i>Problémy v chování</i>	238
18	Vlastní děti pěstounů	241
	Situace vlastních dětí pěstounů v procesu adaptace	243
	Možná rizika a způsoby reakcí na ně	247
	<i>Nevhodné spárování dítěte a pěstounské rodiny</i>	247
	<i>Rozdíly v přístupu k dětem</i>	248
	Role pracovníka	249
19	Pěstounská péče a sexuální odlišnosti	251
	Pěstounská péče osob s odlišnou sexuální orientací	251
	Pěstounská péče pro dospívající s odlišnou sexuální orientací	253
	<i>Jak mohou pěstouni pomoci dospívajícímu vyrovnat se s odlišnou sexuální orientací?</i>	253
	Abstrakt	255